

Uitgewerkte Recepten,

TEN GEBRUIKE BIJ

Opwijrda's Recepteerkunst,

DOOR

H. J. SPITZEN Jr.

Apotheker te Breda.

MET EEN VOORWOORD VAN

R. J. OPWIJRDA.

(Eerste Honderdtal.)

Derde herziene druk.

AMSTERDAM. — D. B. CENTEN.

1893.

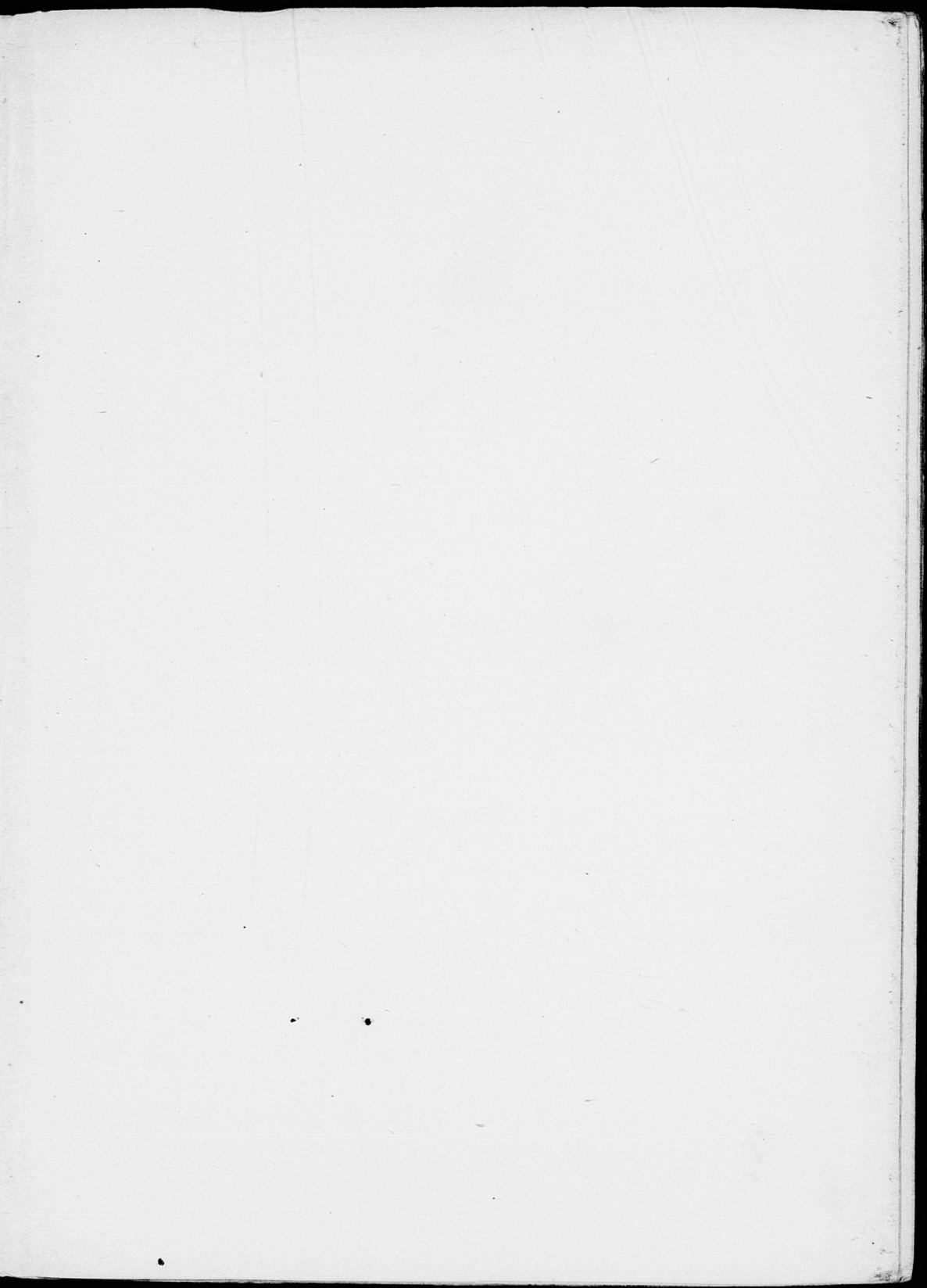
O. oct.
4689

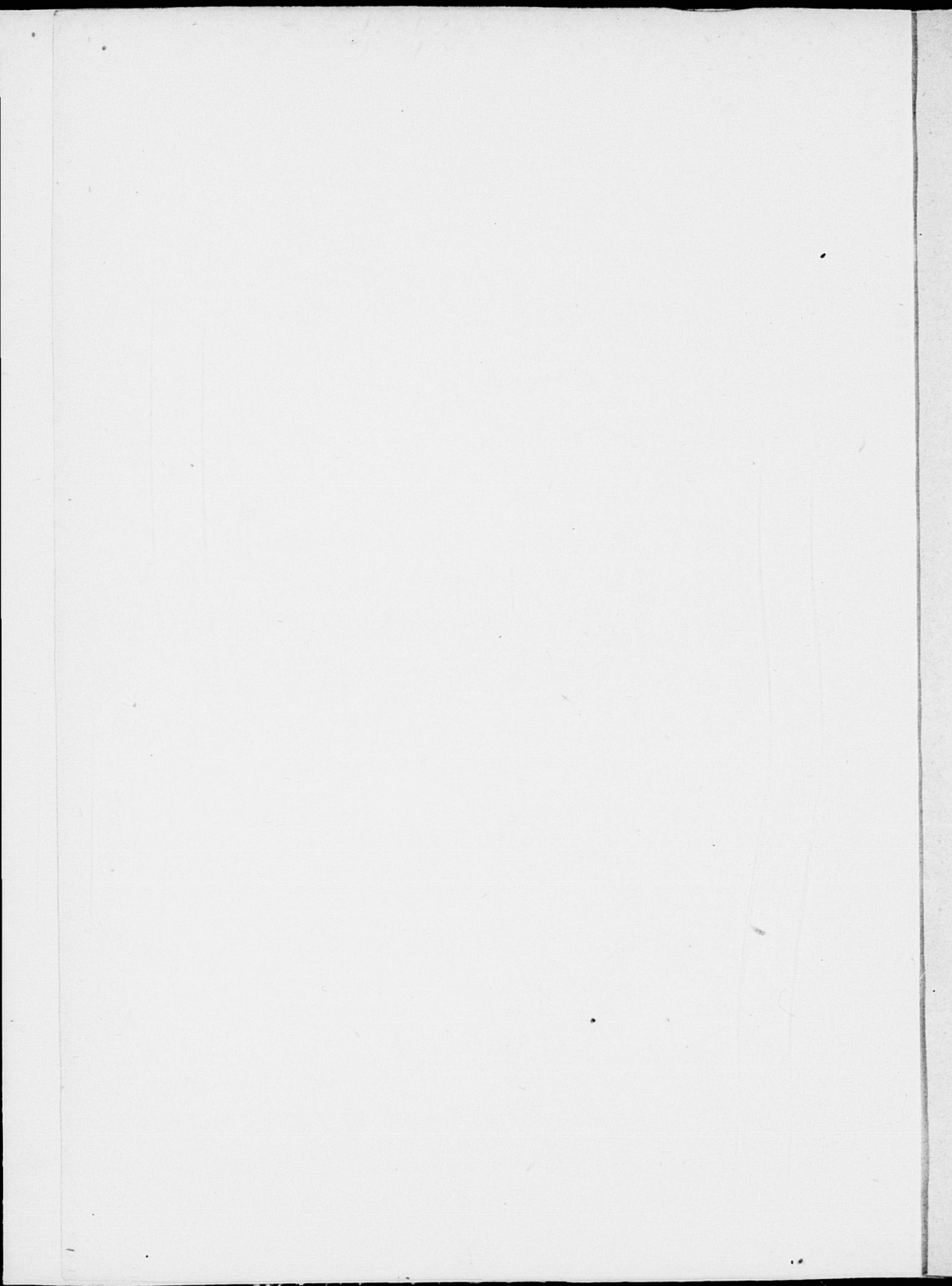
GESCHENK

VAN *Mevrouw*

Opuldensteeden Egeling

Leist

Uitgewerkte Recepten.

OPWIJRDA'S DRUKKERIJ — DIEREN.

Of 468g

Uitgewerkte Recepten,

TEN GEBRUIKE BIJ

Opwijrda's Recepteerkunst,

DOOR

H. J. SPITZEN Jr.

Apotheker te Breda.

MET EEN VOORWOORD VAN

R. J. OPWIJRDA.

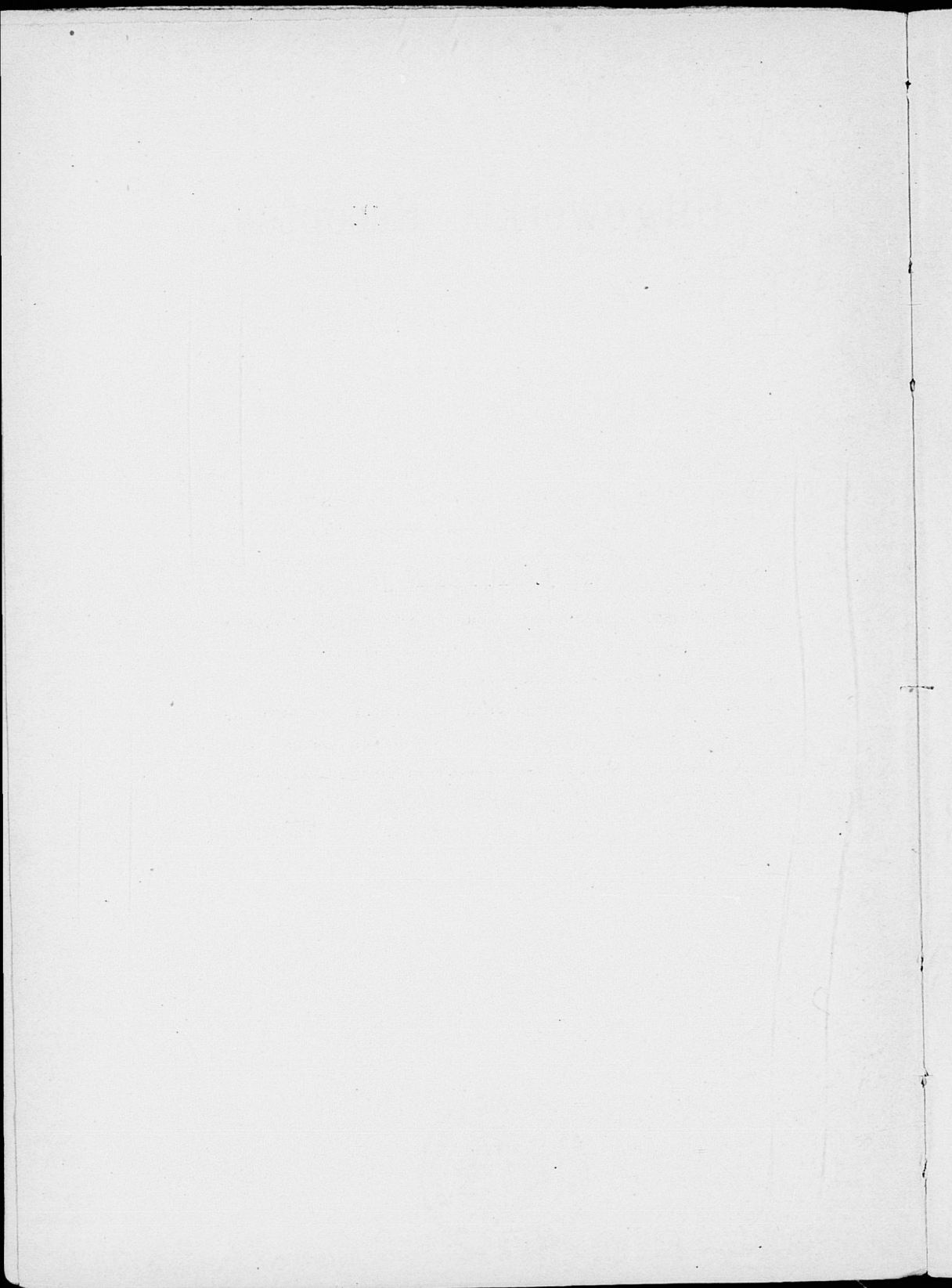
(Eerste Honderdtal.)

Derde herziene druk.

AMSTERDAM. — D. B. CENTEN.

1893.

De heer SPITZEN JR. deelde mij mede, dat hij bij het gebruik van de door mij bewerkte Recepteerkunst, tot het opleiden van adsistenten, steeds zeer veel nut had gezien van uitgewerkte voorbeelden van recepten, waarbij tevens verschillende practische wenken en theoretische beschouwingen aangehaald konden worden. Hij onderwierp eenige dezer voorbeelden aan mijn oordeel en ik wil gaarne de doelmatigheid daarvan erkennen, zoodat ik zijn voorstellen, om ze in verderen kring te brengen, ondersteunde.

Vinden deze voorbeelden een gunstig onthaal, dan zal dit eerste honderdtal door meerderen gevolgd worden.

R. J. OPWIJERDA.

Voorrede van den 2^{en} druk.

Spoediger dan ik had verwacht, was de eerste druk uitgeput, dank zij de hoogst welwillende medewerking van den Heer OPWIJRD.

De invoering van de nieuwe Ph. noodzaakte mij, met den tweeden druk hiermede rekening te houden. Enkele drukfouten zijn verbeterd.

Vinde ook deze tweede druk een gunstig onthaal.

S.

BREDA, Juli 1890.

Hier en daar zijn enkele veranderingen aangebracht, of opmerkingen toegevoegd; moge ook deze derde druk zijn weg vinden.

S.

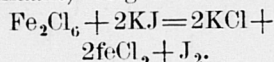
Juni 1893.

1. R: Sol. chlor. ferr. 4,0,
 Pulv. gummos. 5,0,
 Iodet. kal. 3,0,
 Aq. destill. 200,0,
 Sir. simpl. 20,0.
 M. D. S. S. d. d. c.

Recipe:
 Solutionis chloreth ferrici
 grammata quatuor,
 Pulveris gummosi grammata
 quinque,
 Iodeti kalici grammata tria,
 Aquae destillatae grammata
 ducenta,
 Sirupi simplicis grammata
 viginti.

Misce. Da. Signa:
 Semel de die cochlear.
 (Eenmaal daags een lepel.)

Hierbij wordt Iodium vrij
 gemaakt, volgens de formule:

Daar vrij Iodium als gift
 werkt, make men den arts
 op deze reactie attent.

Sol. chlor. ferr.: 3 dln. chlor.
 ferr. cryst., 1 dl. aqua.

(De Sol. chlor. ferric. met
 eenig water verdund bijvoegen.)

Pulv. gummos.: tragacanth.,
 gumm. arab., sacchar. alb.
 aa p. aeq.

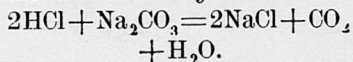
Sir. simpl.: 60 dln. suiker,
40 dln. water.

Recipe:

2. R: Acid. mur. dil.	2,0,	Acidi muriatici diluti gram-
Aq. depur.	150,0,	mata duo,
Sir. cort. aur.	30,0,	Aquae depuratae grammata
Inf. rhei aq.	15,0.	centum et quinquaginta,
S. O. 3 h. c.		Sirupi corticum aurantiorum
		grammata triginta,
		Infusi rhei aquosi grammata
		quindecim.

Sign.: Omni trihorio cochlear.

Het acidum mur. dil. zal in-
werken op den in de infus.
bevatten carb. natric. en daar-
uit koolzuur vrij maken:

Men voege dus de stoffen
verdund bij elkaar. Bij deze
reactie zal tevens de kleur
lichter worden.

Acid. mur. dil.: 1 dl. water,
1 dl. zuur. Bevat $12\frac{1}{2}\%$
HCl.

Sir. aurant.: 25 dln. cort. aur.
tot 100 dln. stroop.

Inf. rhei aq.: 5 dln. extr.
rhei, 5 dln. carb. natric.,
met aq. cinnam. en aq. tot
100 dln. infus.

Uit het voorschrift blijkt,

dat de naam „infusum” onjuist is.

Recipe :

3. B :	Extr. aloës	0,200,	Extracti aloës milligrammata
	Acid. hydrochl. dil.	12,0,	ducenta,
	Extr. chin. liq. de		Acidi hydrochlorici diluti
	Vrij in vac. par.	60,0.	gramm. duodecim,
	S. O. h. c. p.		Extracti chinae liquidi de Vrij
			in vacuo parati gramm.
			sexaginta.

Sign.: Omni hora cochlear parvum.

Extr. aloës aanmengen met zuur bevattend vocht gaat niet, men verkrijgt alsdan klonterige massa's in de vloeistof. Daar nu ook het extr. chin. de Vrij ongeschikt is ter oplossing van het extr. aloës, neme men de bestanddeelen van het verdunde zuur afzonderlijk; dus: 6 gram aq. destill., losse daarin het extr. aloës op; voege het extr. chin. bij en daarna droppelswijs 6 gram acid. hydrochlor. concentr.

Vacuum = luchtledig.

Extr. chin. liq. de Vrij: 100
 dln. succirubrabast,
 38 dln. normaal
 zoutz., 20 dln. glycerin., water tot 100

dlm. extr. (Zie Ph.
N. Ed. III.)

R :

4. R : Spir. aromat. 10,0,
Aq. depur. 270,0,
Ol. menth. pip. gtt. X.
S. Bij kramp een lepel.

Spiritus aromatici gramm.
decem,
Aquae depuratae gramm. du-
centa et septuaginta,
Olei menthae piperitae guttas
decem.

Weeg den spir. in de flesch,
waarin reeds de olie is ge-
druppeld, los op door schud-
ding en voeg het water bij.

Spir. aromat. : uit herb.
majoran., cort. cinna-
mom., nux. moschat.;
sem. coriandri, ca-
ryophyll. met spiritus
overgehaald.

5. Iter. julap. 5 h. m. p.

Iteretur julapium quinto
hujus mensis praescriptum.
Jalapium = zuur-zoet drankje.

6. Rep. pot. heri p.; omitte :
Laud. liq. Syd. gtt. x.
S. u. n.

Repetatur potio heri prae-
scripta, omitte :
Laudani liquidi Sydenhami
guttas decem.

Sign. : usus notus.

Omitto, misi, missum III =
weglaten.

7. R : Inf. sec. cornut. 3 VI
e 3ij,

R :

Infusionis secalis cornuti
uncias sex e drachmis duabus,

Extr. ratanh. 5 ij β ,
 Elix. acid. Hall 9 IV,
 Sir. rheoad. 3 i.

Extracti ratanhiae drach-
 mas duas et dimidiam,
 Elixiris acidi Halleri scru-
 pulos quatuor,
 Sirupi rheados unciam
 unam.

— —

Extr. ratanh. afmengen met
 't heete infusum. 't Elixir in
 de flesch wegen en eerst ver-
 dunnen met achtergehouden
 water of met koude colatuur,
 daarna de stroop en dan de
 rest. Doet men de stroop
 terstond bij het elixer, dan
 bestaat er kans tot klonter-
 vorming, die moeilijk in water
 verdwijnt.

— —

Elix. acid. Hall.: 1 dl. acid.
 sulph. (conc.); 1 dl.
 spir. fortior.

Sir. rheados: 20 dl. versche
 petal. rheoad. tot
 100 dln. stroop.

Verhouding van versche
 petal. rheoad. tot gedroogde
 als 8 : 1.

— —

8. B: Camph. subt. trit. 10,0;
 ter. c.
 P. gm. mimos.
 Sacch. albiss. aa 12,0,
 Exactiss. mixt. sub
 cont. trit. aff.

B:
 Camphorae subtilissime tri-
 tae grammata de-
 cem; tere cum
 Pulveris gummi mimosae,
 Sacchari albissimi aa gram-

Acet. vini	20,0,	matibus decem et
Aq. coct.	150,0,	duobus.

Exactissime mixtis, sub continua trituratione affunde

Aceti vini gramm. viginti,
Aquae coctae grammata centum et quinquaginta.

— —
Tero, trivi, tritum III =
wrijven.

Trituratio = wrijving.

Affundo, affudi, affusum III
= opgieten.

Gumm. mimosae = gumm.
arabic.

De acet. vini bij de verdunde mucil. te gieten.

— —
B :

9. R :	Salicyl. sodae	6,0,
	Sulf. chin.	1,0,
	Acid. sulf. dil. q. s.	
	ad sol.	
	Aq. pluvial.	200,0,
	Sir. rhei	30,0.

Salicylatis sodae gramm. sex,
Sulfatis chinini gramm
unum,

Acidi sulfurici diluti
quantum sufficit ad solutionem,

Aquae pluvialis gramm. ducenta,
Sirupi rhei gramm. triginta.

— —
Aq. pluvialis = regenwater.

Het zwavelzuur, dat den sulf. chinini moet oplossen, zal uit den salicyl. natricus het zuur praecipiteeren; men zal dan krijgen een schudmixtuur met vrij salicylzuur.

Voor de gereedmaking, dient

men den geneesheer hierop attent te maken.

Beter is het, dat de arts voorschrijft eene oploss. van salicyl. natr. met sulf. chinin. in substantie als schudmixtuur.

Overigens is bij salicylzure zouten aq. destill. te verkiezen als solvens.

Sir. rhei: 5 dln. radix, 1
dl. carb. natr.,
100 dln. stroop.

— —

℞:

10. ℞: Brom. pot.	10,0,	Brometi potassii grm. decem,
Aq. menth. pip.	250,0,	Aquae menthae piperitae grm.
Sol. alb. ferr. dial.		ducenta et quinquaginta,
de G.	15,0,	Solutionis-albuminatis ferrici
Sir. opiat.	32,0.	dialysatae de Groot, gram-
		mata quindecim,
		Sirupi opiat. grammata tri-
		ginta et duo.

— —

Eene opl. van Brom. kalic. slaat eiwit neer uit de Sol. alb. ferr. Men voege dus de stoffen verdund bijeen.

Sir. opiat.: 5 dln. tinct. opii met 95 dln. sir. simpl.

— —

Recipe:

11. ℞: Acid. acet. dil.	6,0,	Acidi acetici diluti grammata
Aq. font.	200,0,	sex,
Hyposulf. natr.	4,0,	Aquae fontanae grammata
Sir. ipecae.	18,0.	ducenta,

Hyposulfitis natrici gramma-
ta quatuor,
Sirupi ipecacuanhae gramma
ta duodeviginti.

Het zuur zal inwerken op
het hyposulfiet en daarmee
een praecipitaat van zwavel
onder ontwikkeling van zwa-
veligzuur doen ontstaan.

$\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3 + 2\text{CH}_3\text{COOH} =$
Natriumhy- azijnzuur.
posulfiet of
thiosulfaat.

$2\text{CH}_3\text{COONa} + \text{SO}_2 + \text{H}_2\text{O} + \text{S}$
natriumace- zwave-
taut. ligzuur.

Acid. acet. dil.: 20 dln. sterk
zuur, 80 „ water.

(6°/o zuur)

Sir. ipecac.: 5 dln. tinct. ipecac.,
95 dln. sir. simpl. 2

Recipe :

12. R: Tinct. cinnam. 8,0.
Sol. chlor. ferr. 8,0.
Aq. naphae 60,0.
D. S. 4 d. d. c. p.

Tincturae cinnamomigramma-
ta octo,
Solutionis chlorethi ferrici
grammata sex,
Aquae naphae grammata se-
xaginta.
Detur. Signetur: quater de die
cochlear parvum.

Hierbij ontstaat door het
looizuur der tinctuur een
groenzwart praecipitaat van
tannas ferricus.

Bij spir. cinnam. is dit niet
het geval; waarom niet?

— —

Tinct. cinnamom. : 1 dl. cort..
5 dln. Spir. dil.

— —

Recipe :

13. R : Spir. ammon.

anis. 4,0.

Sulf. aur. ant. 0,300,

Sol.gumm.arab. $\frac{10}{200}$.

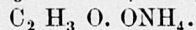
Oxym. scill. 30,0.

Spiritus ammoniae anisati
grammata quatuor ,
Sulfuris aurati antimonii mil-
ligrammata trecenta ,
Solutionis gummi arabici gram-
mata ducenta e grammatibus
decem ,
Oxymellis scillae grammata
triginta.

— —

„Omschudden” op het sig-
natuur zetten.

Een recept met ingewik-
kelde chemische werking. Het
zuur van den oxymel neutrali-
seert b. v. de vrije ammonia
van den spir. ammon. anis.

Een ander gedeelte van
’t zuur kan op de sulf. aurat.
inwerken en daaruit zwavel-
waterstof vrij maken.

Deze zwavelwaterstof nu
op hare beurt kan inwerken
op de ammonia van den spir.
en leveren daarmee zwavel
ammonium.

— —

Spir. ammon. anis. :

Spirit.: 76 dln.
 Amm. liq.: 20 dln.
 Ol. anis.: 4 dln.
 Oxymel scill.: 50 dln. acet.
 scill. met 25
 dln. honig en
 25 dln. sacch.

— —

	Bruxelles 89, 10, 21.	B:	Vini antimoniati gramm. de-
14. R:	Vin. antim. 10,		cem,
	Aq. laurocer. 50.		Aquae laurocerasi gramm.
	S. 4 d.d. c. ov.		quinquaginta.
	mons. P.		Sign.: quater de die cochlear
	Dr. B.		ovorum.

— —

Uit de inscriptie blijkt, dat
 dit een Belgisch recept is;
 de sterkte der stoffen moet dus
 zijn die der Ph. Belg.:
 Vin. antim. Ph. B.

5 tart. emetic.
 995 vin. malag.

Die van onze Ph. is 4 op
 1000.

Deze vin. moet dus afzon-
 derlijk worden bereid.

De aq. lauroc. der Ph.
 Belg. is de helft slapper dan
 de onze, nam. $\frac{1}{2}$ blauwzuur
 tot 1000; onze Ph. geeft op
 1 op 1000. Men neme dus
 25 gram aq. lauroc. en 25
 grm. aq. destillat.

— —

15. R: Cort. per. fusc.
 gross. pulv. 15,0,
 Acid. sulf. dil. 4,0,
 Coq. suff. q. aq.
 ad col. 200,0,
 Sir. aurant. 30,0.
 D. S. O. h. c.

Recipe:

Corticis peruviani fuscii grosse
 pulverati grammata quindecim,
 Acidi sulfurici diluti grammata quatuor.
 Coque sufficiente quantitate
 aquae ad colaturam grammatum ducentorum.
 Sirupi aurantiorum grammata triginta.
 Detur, Signetur: Omni hora
 cochlear.

De cortex met het zuur en de noodige hoeveelheid water (liefst gedestilleerd) in een aarden pan koken, 15 minuten lang op 't vrije vuur, heet coleeren en in de flesch laten bekoelen. Daarna den sirupus toevoegen (om vervluchtiging der aeth. olie te voorkomen.)

Acid. sulf. dil.: 1 dl. zuur,
 5 dln. water. Bevat 16°/_o zuur.

16. R: Cort. condurango 30,0.
 Mac. c. aq. comm. 500,0,
 per 25 hor.
 Dein coq. ad rem. 250,0,
 Col. adde:
 Sir. zingib. 30,0.
 S.: 6 d. d. c.

Recipe:

Corticis condurango grammata triginta,
 Macera cum aquae communis grammatibus quingentis per viginti quatuor horas.
 Dein coque ad remanentiam grammatum ducentorum et quinquaginta.

Colaturae adde:

Sirupi zingiberis grammata
triginta.

Sign.: Sexies de die cochlear.

Remanentia = rest.

Dein = vervolgens.

Sir. zingib.: 1 dl. rhiz. zing.
tot 36 dln. stroop.

Zeer dikwijls wordt er voor
gebruikt de stroop, die zich
op de geconfijte gember be-
vindt; dat dit ongeoorloofd
is, is duidelijk.

Recipe:

17. R: Lich. Island. a
princ. am. orb. 30,0,
Coq. leg. a. ad
col. 300,0;

adde:

Sir. naphae 25,0,

Mann. canell. 15,0.

D. S.: 5 d. d. c.

Lichenis Islandici a principio
amaro orbatu grammata tri-
ginta.

Coque lege artis ad colaturam
grammatum trecentorum;

adde:

Sirupi naphae grammata vi-
ginti et quinque,

Mannae canellatae grammata
quindecim.

Det., Sign.: quinquies de die
cochlear.

Het bittere beginsel van
IJslandsch mos is een zuur,
het cetraarzuur. Dit wordt
door kaliumcarbonaat bevat-
tend water (1 op 375) er
eerst aan onttrokken, daarna
de lichen afgewasschen en dan

een uur lang gekookt tot de verlangde colatuur. De manna in de warme colatuur oplossen, en zoo noodig nog eens coleeren.

— —
Lich. Isl. a. pr. a. o. = Lich.
Isl. deamaratus.

— —
Sir. naphae: 40 dln. aq. naphae, 1 dl. tinct. croci tot 361 dln. stroop.

Orbatus: part. pass. van orbare I. R.; be-rooven.

18. R: Flor. arnic. ab
invol. lib. 5,0.
Inf. c. aq. dep.
suff. port. ad
col. 100,0,
Bicarb. sod. 2,0,
Sacch. lact. 10,0.
S.: m. et v. c. p.

— —
Recipe:
Florum arnicae ab involucris
liberatorum grammata quin-
que,
Infunde cum aquae depuratae
sufficiente portione ad colatu-
ram grammatum centum.
Bicarbonatis sodae grammata
duo,
Sacchari lactis grammata de-
cem.
Sign.: mane et vespere co-
chlear parvum.

— —
Flor. arn. a. i. l. = Fl. arn.
sine receptaculis.

— —
De sacch. lactis in de war-
me colatuur op te lossen.
De bicarb. sod. in de bekoelde.
Boven 70° C. verliest het
bicarbonaat koolzuur.

19. B: Inf. rad.
 ipecac. $\frac{0.300}{180}$,
 Bicarb. natr. 4,0,
 Sir. liquir. 30,0.

Recipe:
 Infusionis radicis ipecacuan-
 hae grammata centum et oc-
 toginta e milligrammatibus
 trecentis,
 Bicarbonatis natrici gramma-
 ta quatuor,
 Sirupi liquiritiae grammata
 triginta.

Bedoeld wordt te nemen
 Cort. rad. ipec.

De colatuur zij niet te warm
 bij de afmenging van 't bi-
 carbonaat.

Sir. liquir.: 20 dln. radix,
 5 dln. ammonia en 60
 dln. suiker tot 100 dln.
 stroop.

20. B. Infus. chamom. 250,0
 e flor. 25,0.
 Post refrig. et sub-
 sid. instill.:
 Ol. menth. crisp.
 gtt. Vij.

Recipe:
 Infusionis chamomillae gram-
 mata ducenta et quinquaginta,
 e florum grammatibus viginti
 quinque.
 Post refrigerationem et sub-
 sidentiam instilla:
 Olei menthae crispae guttas
 septem.

Refrigeratio = bekoeling.
 Subsidentia = uitzakking,
 bezinking.
 Instillare I. R. = indruppe-
 len.

Hier zijn bedoeld de flores
 cham. vulg.

De ol. worde met een weinig suiker afgewreven.

21. R: Cort. chin. succ.
 Jav. 20,0,
 Rad. acor. consc. 15,0,
 Coq. et inf. leg.
 art. ad col. 300,0,
 Spir. ammon.
 anis. 3,0.

Recipe:

Corticis chinae succirubrae
 Javanensis grammata viginti,
 Radicis acori conscissae
 gramm. quindecim.
 Coque et infunde lege artis
 ad colaturam grammatum trecentorum,
 Spiritus ammoniae anisati
 grammata tria.

Rad. acor. = rhiz. calami aromatici (van Acorus Calamus).
 Conscissae = gesneden.

Daar het kinadecoct wegens de afscheiding van hars (beter gezegd van onzuivere alcaloiden) warm in de flesch dient gebracht te worden, moet de rad. calam. *warm* geïnfundeerd worden.

Na voldoende bekoeling, in de flesch den spir. druppelswijs toevoegen.

Recipe:

22. R: Amygd. dulc. 30,0,
 F. l. a. c. aq.
 dep. emuls. pond. 250,0,
 c. add.:
 Sir. moror. 30,0.
 S.: O. 4. h. c.

Amygdalarum dulcium grammata triginta,
 Fiat lege artis cum aqua depurata emulsio ponderis grammatum ducentorum et quinquaginta,

cui adde:

Sirupi mororum grammata triginta,

Signetur: Omnibus quatuor
horis cochlear.

De stroop wordt in de
flesch gewogen en daarbij ge-
voegd de op de bekende wijze
gemaakte emulsio (O.'s Recep-
teerkunst § 35). De geheele
inhoud der flesch wege dus
280 gram.

Sir. moror.: 16 dl. moerbeziën-
sap, 30 dl. suiker.

23. ʒ: Gumm. ammon.

Ol. olivar. āā 10,0,

Aq. coīs 250,0,

Sir. codein. 30,0.

M. D. S. O $\frac{1}{2}$ h. c.

Recipe :

Gummi ammoniaci,

Olei olivarum ana grammata
decem,

Aquae coīs grammata ducenta
et quinquaginta,

Sirupi codeini grammata tri-
ginta.

Misceatur. Detur. Signetur:
Omni dimidia hora cochlear.

De gumm. ammon., fijn
gewreven, met de olie en met
5 gram p. gumm. arab. ge-
mengd en daarna met 't water
geëmulgeerd. De ammoniacum
bevat n.l. gom genoeg om al-
leen eene goede emulsie te
geven, maar niet om daarbij
nog olie te emulgeeren.

Wat nu het eenigszins
week worden van ammonia-
cum in den zomer aangaat:
als men gm. ammon. dep. be-
waart in eene kalkflesch, zal

men daarvan niet spoedig last hebben. (Zie O.'s Recepteerkunst § 35.)

Sir. codein. : 1 dl. codein met
sir. simpl. tot
500 dl. stroop.

Codein. :

Max. dos. : 0,050 p. d.; 0,200
d.d.

Recipe :

24. R : Camphor. 0,500.
Aq. naph.
„ flor aurant.
aa 50,0.
Sir. althaeae 30,0.

Camphorae gramma dimidi-
um,
Aquae naphae,
„ florum aurantii,
ana grammata quinquaginta,
Sirupi althaeae grammata tri-
ginta.

Opm. (Het voorschrijven van aq. naph. naast aq. flor. aur. dient slechts om op de synoniemen attent te doen zijn.)

De camphora, na met spir. of liq. Hoffm. te zijn gepulveriseerd, met 5 gram pulv. g. arab. en daarna met 't water gemengd.

Sir. althaeae : 1 dl. radix tot
10 dln. stroop.

Recipe :

25. R : Acid. salicyl. 1,250,
Ol.amygd.dulc.20,0,

Acidi salicylici gramma unum
et quartum,

P. gumm. arab. 10,0,	Olei amygdalarum dulcium
Aq. cort. aur. 60,0.	grammata viginti,
M. f. emuls. spur.	Pulveris gummi arabici gram-
S.: u. cogn.	mata decem,
	Aquae corticum aurantiorum
	grammata sexaginta.
	Misce fiat emulsio spuria.
	Signetur: usus cognitus.

— —

Het acid. salic. wordt onder verwarming opgelost in de olie en dan op de gewone wijze eene mixt. oleos. gemaakt.

— —

26. R: Phosphor. 0,050,	Recipe:
P. gumm. arab. q. s.,	Phosphori decigramma dimi-
Ol. olivar. 20,0,	dium,
Aq. fluvial. 250,0,	Pulveris gummi arabici quan-
Extr. hyosc. 0,100.	tum satis,
M. D. S. O. 3h. c. inf.	Olei olivarum grammata vi-
	ginti,
	Aquae fluvialis grammata du-
	centa et quinquaginta,
	Extracti hyoscyami centi-
	grammata decem.
	M. D. S. Omni trihorio coch-
	lear infantinum (kinderlepel).

— —

De phosphorus onder verwarming opgelost in de olie; daarna op de gewone wijze eene emulsie gemaakt.

Te nemen extr. hyosc. *spir.* als zijnde het eenige in de

Pharm. opgenomene.

Phosphorus :

max. dosis: 0,001 p. d.; 0,005
d.d.

Extr. hyosc.:

max. dos.: 0,050 p. d.; 0,300
d.d.

— —

Recipe :

27. B:	Lycopod.	2,0,	Lycopodii grammata duo ,
	Ol. amygd.	15,0,	Olei amygdalarum grammata
	Muc. gumm. arab q. s.,		quindecim ,
	Aq. destill.	230,0,	Mucilaginis gummi arabici
	Camphorae	0,100,	quantum sufficit ,
	Spir. nitr. dulc.	4,0.	Aquae destillatae grammata
			ducenta et triginta ,
			Camphorae decigramma unum,
			Spiritus nitri dulcis gramma-
			ta quatuor.

— —

Los de camphora eerst op in de olie, meng dan met $7\frac{1}{2}$ gram gom en emulgeer. In een anderen mortier wordt het lycopodium met een ander gedeelte van de $241\frac{1}{2}$ gram water aangemengd. De spir. wordt in de flesch afgewogen. Men zou de kamfer kunnen oplossen in den spir. nitr. dulc., maar dit is ongeoorloofd, daar dan bij de vermenging met de waterige vloeistof, zij zich weer vlokig zou afscheiden.

Mucil. gumm. arab. = 40
 dln. gom, 60 dln. water.

Recipe :

28. R :	Gumm. ammon.	10,0,	Gummi ammoniaci	grammata
	Acet. colchic.	15,0,		decem,
	Aq. font.	300,0.	Aceti colchici	grammata quin-
				decim,
			Aquae fontanae	grammata tre-
				centa.

Men neme eerst den ammon.
 met den azijn en behande
 daarna verder met 't welwater.

(O.'s Recepteerk. § 35.)

Acet. colch.: 1 dl. tub. colch.
 1 dl. spirit.
 12 dl. acid. acet. dil.

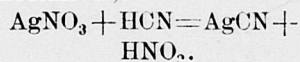
Recipe :

29. R :	Nitr. argent. cr.	0,100,	Nitratis argentici	crystallisati
	Aq. lauroceras.	30,0.		milligrammata centum,
	S. 3 d. d. gtt.	X.	aquae laurocerasi	gramm.

triginta.

Signetur: ter de die guttas
 decem.

Het in aq. laurocer. tot een
 bedrag van 0,1^o/_o bevatte
 blauwzuur geeft met den nitr.
 arg. een wit praecipitaat
 van cyaanzilver (niet zwart
 wordend aan 't licht gelijk
 chloorzilver).

Max. dos. :

Nitras arg. 0,030 p. d., 0,200
d. d.; aq. lauroc., 4 gram p. d.,
16 g. d. d.

Recipe :

30. B : Chinin. bisulf. 1,500.
F. l. a. sol. 200,0.
Tinct. aurant. 10,0,
Sir. rub. idaei 25,0.

Chinini bisulfurici gramma
unum et dimidium.
Fiat lege artis solutio
grammatum ducentorum.
Tincturae aurantium gramm.
decem.
Sirupi rubi idaei gramm.
viginti et quinque.

Chin. bisulf. lost in water
op, zonder toevoeging van
zuur. Tinct. aurant. 1 dl. cort.
aur. 5 dln. spiritus.
Sir. rub. idaei: als sirupus
simplex uit frambozensap.

Opm. Wanneer men zooals
in Duitschland 't gebruik is
bij de benaming de base voor-
op stelt, dan eindigt de naam
van het zuurbestanddeel alsof
er *acidum* voor stond b.v.

Sulfas Chinini = Chininum
sulfuricum.

Chloras kalicus = Kalium
chloricum.

Nitras bismuthicus = Bismu-
thum nitricum.

Bij chloriden, iodiden etc.
eindigt het op *atum* b.v.

Chloretum ammonicum =
Ammonium chloratum.

Iodetum kalicum = Kali-
um iodatum.

Recipe :

31. ℞ :	Tart. tart.	10,0,	Tartari tartarisati grammata
	Aq. depur.	200,0,	decem.
	Acid. mur. dil.	3,0.	Aquae depuratae grammata
			ducenta.
			Acidi muriatici diluti gramm.
			tria.

Er zal hier eene zanderige
schudmixtuur met cremortart
ontstaan.

$$\text{C}_4\text{H}_4\text{O}_4 \begin{array}{l} \diagup \text{OK} \\ \diagdown \text{OK} \end{array} + \text{HCl} = \text{KCl} +$$

tart. tartar.

$$\text{C}_4\text{H}_4\text{O}_4 \begin{array}{l} \diagup \text{OK} \\ \diagdown \text{OH} \end{array}$$

Cremortart.

Recipe :

32. ℞ :	Inf. cham. rom.		Infusionis chamomillae roma-
		³⁰ /300,0,	nae gramm. trecenta e gram-
	Sulf. kalic.	40,0.	matibus triginta,
	D. S. us. cogn.		Sulfatis kalici gramm. qua-
			draginta.
			Da. Signa : Usus cognitus.

De sulfas kalicus wordt ge-
pulveriseerd bij de *bekoelde*
colatuur gevoegd.

De oplosbaarheid is n.l. 1

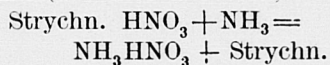
op 10 bij gewone temperatuur, zoodat, indien men 't zout in de heete colatuur oploste, het bij bekoeling zou uitkristalliseeren en wel in zeer harde, scherpe kristallen, die zeer licht mechanische belediging zouden kunnen te weeg brengen van de maag enz.

Men schrijve op de signatuur: omschudden.

33. R: Nitr. strychn. 0,060,
Aq. coïs 10,0,
Spir. sal. ammon. anis 15,0.
M. D. S. 3 d. d. gtt. Xij.

Recipe:
Nitratis strychnini milligrammata sexaginta.
Aquae communis gramm. decem,
Spiritus salis ammoniaci anisati gramm. quindecim.
Misce. Detur, signetur:
Ter de die guttulas duodecim.

De vrije ammoniak van den spir. zal 't alcaloïd praecipiteeren, en er zal ontstaan eene schudmixtuur met strychninum (dus niet afleveren).

(Vergelijk hiermee no. 54, waardoor 't onderscheid met codeïne in 't oog valt.)

Nitr. strychn.

max. dos.: 0,005 p. d.;
0,020 d. d.

34. W. apoth. te B. Muriatis morphini milligram-
Copia. mata ducenta,
 R: Muriat. morph. 0,200, Aquae laurocerasi grammata
 Aq. laurocer. 60,0. sexaginta.
 D. S. 2 d. d. gtt. XXV in aq. D. S. bis de die guttas viginti
 Voor Mevrouw J. et quinque in aqua.
 Ne iteretur. Ne iteretur.
 was get. (Het worde niet herhaald).
 D. P. — —

Daar men wel mag aanne-
 men, dat geen copie wordt af-
 gegeven, tenzij het recept is
 gereed gemaakt, mag het dus
 niet worden afgeleverd.

Mur. morph.:
 max. dos.: 0,030 p. d.;
 0,100 d. d.
 — —

35. R. Iodii pur. gr. ij 3, Iodii puri grana duo et dimi-
 Hydroiod. pot. 3 ij, dium,
 Aq. chamom. 3 iij, Hydroiodatis potassae scrupu-
 S. O. tr. h. c. p. c. sacch. los duos,
 Aquae chamomillae uncias
 tres.
 Sign.: Omni trihorio cochlear
 parvum cum saccharo.
 — —

Het iodium met het iod. kal.
 te zamen in de flesch gebracht
 en met het water overgoten.

Iodium:
 max. dos.: 0,030 p. d.;
 0,130 d. d.
 — —

36. R: Acid. salicyl. 2,0 Recipe:
 Acidi salicylici gramm. duo,

Spirit. Minder. q. r. ut
solv.
Aq. destill. 300,0.
S.: v. c.

Spiritus Mindereri quantum
requiritur ut solvatur.
Aquae destillatae gramm. tre-
centa.

Sign.: vespere cochlear.

Salicylzuur, dat in water
zeer slecht oplost ($\frac{1}{600}$), is
zeer goed oplosbaar in kleine
hoeveelheden spir. Mindereri,
acet. natric., phosph. natric.,
borax etc,

Spir. Minder.: 10 dln. ammon.
liq., 12 dln. acid. acet.

Requiro, requisivi, situm III
= vereischen.

Recipe :

37. R: Pulv. tub. sal. subt. 4,0,
Decoct. calumb. 300,0.
S. o. h. c. $\frac{1}{2}$.

Pulveris tuborum saleb sub-
tilis gramm. quatuor.
Decocti calumba gramm. tre-
centa.

Sign.: Omni hora cochlear
dimidium.

Men maakt eerst het decoct
uit 30 gram radix en met de
colatuur op de bekende wijze
de dilatatio.

Recipe :

38. R: Extr. filic. mar. 1,500,
Aq. cois 110,0.

Extracti filicis maris gramma
unum et dimidium,
Aquae cois gramm. centum
et decem.

Het extr. met 3 gram p.
gumm. arab. afmengen, daar-
na met 't water.

39. B : Nitr. arg. cr. 0,900,
 Aq. destill. 32,0.
 S. : Lin. fauc.
 D. in vitr. nigr. c. pen.
- Recipe :
 Nitratis argentici crystallisati
 milligrammata nongenta,
 Aquae destillatae gramm. tri-
 ginta et duo.
 Sign. : Linimentum faucium.
 Detur in vitro nigro cum
 penicillo.

Fauces (plur. tant.) = keel.
 Nitr. arg.
 max. dos. : 0,030 p. d.;
 0,200 d. d.

40. B : Sol. phosph. natr.
⁸⁰/275,0,
 Sir. rh. frang. 25,0.
 S. : 4 d. d. c.
- Recipe :
 Solutionis phosphatis natrici
 grammata ducenta et septua-
 ginta et quinque e grammati-
 bus octo,
 Sirupi rhamni frangulae
 gramm. viginti quinque.
 Sign. : quater de die cochlear.

Als solvens te nemen aq.
 dest.; de kalkzouten in aq.
 communis zouden met het
 phosphaat troebeling geven.
 Sir. frang. : 10 dln. cort. frang.
 tot 100 dln. stroop.

41. B : Mucil. sem.
 cydon. ¹⁰/320,
 Liq. stypt. Looff. 5,0.
- Recipe :
 Mucilaginis seminum cydoni-
 orum grammata trecenta et
 viginti e grammatibus decem.
 Liquoris styptici Looffii gram-
 mata quinque.

De mucil. wordt bereid door eenvoudige schudding der semina met water. De sol. chlor. ferr. verdund bij de verdunde mucil. te voegen, daar men anders gevaar loopt te doen klonteren.

42. R.: Extr. stramon.
 alc. 0,100,
 Aq. depur. 175,0,
 Sir. papav. 30,0.

Recipe:
 Extracti stramonii alcoholici
 milligrammata centum,
 Aquae depuratae grammata
 centum et septuaginta et
 quinque,
 Sirupi papaveris grammata
 triginta.

't Extract eerst met de dubbele hoeveelheid p. gumm. arab. afmengen, daarna met 't water (of de stroop). Dit is het extr. der Pharmacopoea Neerlandica Ed. I.

Sir. papav.: 10 dln. caps.
 pap. tot 100 dln. stroop.

43. B: Acid. salicyl. 1,0,
 Aq. ebull. 300,0.

Recipe:
 Acidi salicylici gramma
 unum,
 Aquae ebullientis grammata
 trecenta.
 Ebulliens = kokend.

Bij bekoeling zou hier het zuur weer uitkristalliseeren;

de oplosbaarheid bij gewone
temperatuur is 1 op 600.

— —

44. R: Sol. gumm.
arab. ^{12,500}/125,0
Tinct. benzoës 5,0.

Recipe:
Solutionis gummi arabici
grammata centum et viginti
et quinque e grammatibus
duodecim et dimidio,
Tincturae benzoës grammata
quinque.

— —

De $12\frac{1}{2}$ gram gom met
evenveel water tot mucilago;
daaronder droppelswijs de
tinctuur en dan verder afmen-
gen met de rest water.

Tinct. benzoës: 1 dl. benzoë;
8 dln. spiritus.

— —

45. R: Pot. Riveri 250,0.
Cav. n. gaz avol.

Recipe:
Potionis Riveri grammata du-
centa et quinquaginta.
Cave ne gaz avolet.
Caveo == oppassen,
zich wachten.

— —

De bedoeling is hier „zoo
min mogelijk” gas te laten
ontsnappen.

— —

46. R: Bicarb. natr. 4,0,
Succ. citr. art. q. s. ad sat.
Aq. depur. 200,0,
Sir. culinar. 30,0.

Recipe:
Bicarbonatis natrici gramm.
quatuor,
Succi citri artificialis quantum
sufficit ad saturationem.

Quam min. pot. gaz avol.
S. Caute.

Aquae depuratae gramm. du
centa.
Sirupi culinaris gramm. tri-
ginta.

Quam minime potest
(Zoo min mogelijk)

gaz avolet.

Sign.: Caute (voorzichtig).

— —

Sir. culin. = Sir. communis
= keukenstroop.

Succ. citr. art. = 1 dl. acid.
citr., 1 dl. spir. citr., 8 dln. aq.
destill. — 1 Gram Bicarb. natr.
vereischt tot verzadiging 8
gram succ. citr. artif.

— —

Recipe:

Liquoris arsenicalis Fowleri
gramm. quindecim.

Detur in lagena vesica perfo-
rata tecta.

Sign.: bis de die guttas quin-
que in cerevisia.

Cerevisia = bier.

— —

Het sluiten eener flesch
met dierlijke blaas behoort
wel al tot de oudere metho-
den, vooral na de invoering
der droppelfleschjes met inge-
slepen stop.

Men maakte een stukje
blaas vochtig en bond dat
over den hals der flesch,
waarop met een speld in
't midden een gaatje werd ge-

47. B: Liq. ars. Fowl. 15,0.

D. in lag. ves. perf. tect.

S.: 2 d. d. gtt. 5 in cerev.

prikt. Daar over heen werd dan de eigenlijke tectuur gebonden.

— — —
 Liq. ars. Fowl.: 1 dl. acid. arsenicos., 1 dl. carb. kalic. tot 100 dln. solutio.
 Max. dos.: 0,500 p. d.; 1,0 d.d.

— — —
 Recipe:
 48. R: Chlor. ammon. 10,0, Chlorethi ammonici grammata decem,
 Tart. stibiat. 0,200, Tartari stibiati decigrammata duo,
 P. c. chin. Cal. alc. 15,0, Pulveris corticis chinae Calisayae alcoholisati grammata quindecim,
 Sir. aurant. q. pl. Sirupi aurantiorum quantum
 ut f. elect. moll. placet ut fiat electuarium molle.

— — —
 De sal ammon. wordt eerst goed fijn gewreven, gemengd met den tart. stibiat. en de kina, en daarna de sirup. toegevoegd tot de vereischte consistentie. Als het gebruik niet al te dringend is, late men een uur staan en zie of er dan nog sirup. moet worden toegevoegd.

Tart. kal.-stib.: max. dos.
 0,200 p. d.; 0.500 d. d.

49. R: Chlor. ammon.,
 Sapon. medic.,
 P. rad. rhei aa 5,0.
 F. mass. pil. e
 q. form. pil. pond 0,100.

Recipe :
 Chloreti ammonici,
 Saponis medicati,
 Pulveris radiceis rhei ana
 grammata quinque.
 Fiat massa pilularum e qua
 formentur pilulae ponderis
 milligrammatum centum.

 Sapo medicatus bevat steeds
 vrij alcali (de Pharmacopoea
 staat zwak alcalische reactie
 toe) en zal dus bij menging
 met chloorammonium vrijen
 ammoniak ontwikkelen.

50. R: Veratrin. 0,030.
 F. c. veh.
 apt. pil. XXX.
 C. p. ciao.
 D. S.: 3 d. d. 2 p.

Recipe :
 Veratrini milligrammata tri-
 ginta.
 Fiant cum vehiculo apto
 pilulae triginta.
 Consperge pulvere cinnamomi.
 Da. Signa: ter de die pilulas
 duas.

 Veratrin.
 Max dos.: 0,005 p. d.
 0,020 d. d.
 Als vehiculum aptum (ge-
 schikt) b. v. succ. en flor.
 liquir.; of sacchar. en gumm.
 arab.

51. R: Pic. liq. 5,0.
 M. F. s. a. pil. C.

Recipe :
 Picis liquidae grammata quin-
 que.

Misce. Fiant secundum artem
pilulae centum.

Deze pillen kunnen met cera
bereid worden. Pillen met was
evenwel lossen in 't algemeen
moeilijk en langzaam op; be-
ter is het volgende voorschrift,
dat eene uitstekende massa
geeft:

Recipe:

Pic. liquid.,
Sacch. alb. cryst.,
Magnes. ust. aa part. aeq.

Recipe:

52. R: Extr. Thebaici gr. VI.
Succ. liquir. q. s.
ut f. pil. gr. ij.
S.: O. b. h. p.
Voor J. Koekoek.

Extracti Thebaici grana sex,
Succi liquiritiae quantum
sufficit
ut fiant pilulae granorum
duorum.
Signentur: omni bihorio pilu-
lam.

Dit voorschrift kan niet
worden gereedgemaakt: er
moet worden opgegeven het
aantal pillen of de hoeveelheid
succ. liquirit.

Extr. opii: max dos.: 0,050
p. d.; 0,200 d.d.

Recipe:

53. R: Pilul. sulf. chinin.
(cont. 0,065) XX.
S: o h. p. V.; ant.
noct. omn. sum.

Pilulas sulfatis chinini (con-
tinentes milligrammata sexa-
ginta et quinque) viginti.
Signentur: omni hora pilulas

quinque : ante noctem omnes
sumendae.

Men kan hier voor consti-
tuens nemen: pulv. en succ.
liquir.; of extr. gentian. met
wat flor. liq.; pulv. gm. arab.
en sacch. alb. etc.

De Pharm. laat massa ma-
ken met glyc. trag.

(Zie hierover het bekroonde
antwoord van den Hr. Vlucht
Ph. W. Jaarg. XX no. 12.)

Sumendae = gerundiv. van
sumo, sumpsi, sumptum III
= nemen.

Recipe :

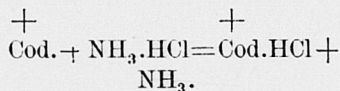
54. R : Chlor. ammon. 4,0,
Codein 0,100,
Succ. liquir. q. s.
ut f. pil. LX.
D. ad vitr.
S. o. b. h. p. ij.

Chloreti ammonici gramm.
quatuor,
Codeinimilligrammat.centum,
Succi liquiritae quantum sa-
tis ut fiant pilulae sexa-
ginta.

Dentur ad vitrum.

Signentur: omni bihorio pilu-
las duas.

Codeïne is eene sterke base
en zal ammoniak vrij maken
uit het chloorammonium.

(Hoornen pillenbord).

55. Rep. pil. antif. ult. p.p.
S. u. a.

Repetantur pilulae antifebri-
nae ultimo praescriptae.
Signentur: ut ante.

56. R: Strychn. nitr. 0,030.
M. F. gran. XXX.
S. 3 d. d. gr. 1.

Recipe:
Strychnini nitrici centigram-
mata tria.
Misce. Fiant granulae triginta.
Signentur: ter de die granu-
lam unam.

Men rekene een granula op
 $\pm$ 20 m.Gr. gewicht. Als
constituens is aan te bevelen
een mengsel van suiker en
arab. gom (gelijke deelen).
(zie Pharm). 't Werkzaam
bestanddeel worde eerst met
een weinig aq. dest. afge-
wreven.

57. R: Iodeti. kalici. 10,0,
Pulv. rhei,
Extr. ejusdem aa 2,0.
Succ. liquirit. q. s.
ut f. pil. CXX.
Disp. in lag.

Recipe:
Iodeti kalici gramm. decem,
Pulveris rhei,
Extracti ejusdem ana gramm.
duo.
Succi liquiritiae quantum
sufficit ut fiant pilulae cen-
tum et viginti.
Dispensentur in lagena.

Wat is hier extr. ejusdem?
Voorzichtig zijn met toe-
voeging van water (Hoornen
pillenbord).

58. R: Hypophosph. calc. 3,0,
P. rad. et succ. liq. aa
q. s.

Recipe:
Hypophosphitis calcici gramm.
tria
Pulveris radiceis et succi

ad pil. XXX.
D. in arg.

liquiritiae ana quantum satis
ad pilulas triginta.

Dentur in argento.

Hypophosphieten laten zich slecht verzilveren; men make dus de pillen erg hard of bedekke ze eerst met tolubalsem en verzilver ze daarna.
(Hoornen pillenbord.)

59. R: Nitrat. argent.
Extr. opii aa 0,100.
F. l. a. c. bol.
alb. pil. XX; consperge
silic. magnes.

Recipe :
Nitratis argentici,
Extracti opii ana milligram-
mata
centum. Fiant lege artis cum
bolo alba pilulae viginti;
consperge silicate magnesico.

Men voege nitr. arg. en
extr. opii, elk onder eene ge-
lijke hoeveelheid bol. alb. ver-
deeld, bij elkaar.

Toevoeging van glycerine,
ook vaseline geeft mooiere
massa.

(Hoornen pillenbord).

Zie Ph. Weekbl. Jaarg.
XX no. 13.

60. R: Phosphori 0,001.
F. l. a. pil.
D. tal. dos. LX.
S. 3 d. d. p. 1.
Obduc. balc. tolut.

Recipe :
Phosphori milligrammaunum.
Fiat lege artis pilula.
Dentur tales doses sexaginta.
Signentur : ter de die pilulam.
Obducantur balsamo tolutano.

Men wege af 0.090 G. phosphorus, doe die in een wijdmondsche pillenfleschje met $7\frac{1}{2}$ G. unguent. simpl., sluite 't fleschje en dompele in lauw water, totdat de zalf gesmolten is, en losse door schudden den phosphorus daarin op. Daarna late men bekoelen en wege uit het fleschje 5,060 G. van die phosphorhoudende zalf; men heeft daarin dan juist 0,060 G. phosphorus. Met pulv. althaeae make men massa. Obduceeren met bals. tolut. gaat hier niet, wijl de aether de constitueerende zalf oplost. Men wikkele dus in lycopod. en levere af in een fleschje. Volgens de Pharm. der Vereen. Stat. lost men den phosph. op in chloroform, en maakt massa met p. althaeae, gom en glycerine. Deze meth. levert ook zeer goede resultaten.

61. Rep. pil. ult. p. p.;
 loco ol. lauroc. det. ol. foen.
 S.: u. a.

Repetantur pilulae ultimo
 praescriptae; loco olei lau-
 rocerasi detur oleum foeniculi.
 Signentur: ut ante.

62. R: Bals. Copaiv. 10,0.
 M. F. l. a. pil. LX.

Recipe:
 Balsami Copaivae gramm. de-
 cem.

F. m. sine cer.
Consp. magn. ust.

Misce. Fiant lege artis pilulae
sexaginta.
Fiat massa sine cera (of Fac
massam).
Conspersantur magnesia usta.

— —
Maak van den bals. eene emul-
sie met de dubbele hoeveelheid
mucilago gumm. arab. (1 : 1)
en verder massa met plan-
tenpoeder.

(Zie Ph. W. Jaarg. XX.
antw. op de prijsvraag.)

Is er niet bepaald opgege-
ven „zonder cera”, dan mag
men de helft cera bij den bals.
copaiv. gebruiken.

63. B: Hydr. terpin. 10,0.
F. pulv. Xij.
D. in caps. operc.
S. post coen. caps.

Recipe:
Hydratis terpini gramm. de-
cem.
Fiant pulveres duodecim.
Dentur in capsulis operculatis.
Signentur: post coenam cap-
sulam.

— —
Coena == maaltijd (voornam-
lijk 't middagmaal).

64. R: Bals. Canad. 1,0.
D. in caps. gel. elast.;
d. tal. dos. XX.
S. 3 d. d. c.

Recipe:
Balsami Canadensis gramma
unum.
Detur in capsula gelatinosa
elastica;
dentur tales doses viginti.
Signentur: ter de die capsulam.

— —
Voor de bereiding van elast.

gelatin. capsules zie O.'s Recepteerk. § 42; verder in 't Ph. W. XXII L. C.

65. R: Codein. 0,300.
Sacch. alb. 4,0.
M. F. pulv. VI.
S.: o. h. p.

Recipe:
Codeini decigrammata tria.
Sacchari albi gramm. quatuor.
Misce. Fiant pulveres sex.
Signentur: omni hora pulverem.

Max. dos. d. d.?

66. R: Hydr. chloral.
Caphur. trit. aa 3,0.
M. F. pulv. Viij.
D. in chart. par.

Recipe:
Hydratis chlorali.
Caphurae tritae ana gramm. tria.
Misce. Fiant pulveris octo.
Dentur in chartis paraffinatis.

Tritus = partic. passiv. van
tero = wrijven.

Hydras chlorali en kamfer samengewreven, leveren eene vloeistof.

Poeders kunnen daarvan dus niet worden gemaakt. Als middel om aan te stippen wordt deze vloeistof wel eens bij tandpijn gebruikt.

(Ook phenol, salol en naph-tol geven met kamfer eene vloeibare massa.)

Hydr. chloral.:
max. dos.: 2 gram p. d.; 6,0
d. d.

67. R: Calomel.

Santonin. aa gr. i.

Valer. zinc. gr. $\frac{1}{4}$.

Sacch. albiss. gr. V.

M. F. pulv.; d. t. dos.

Vijj.

Recipe:

Calomelanos,

Santonini aa granum unum.

Valerianatis zincici granum
quartum.

Sacchari albissimi grana quin-
que.

Misce. Fiat pulvis; dentur
tales doses octo.

Men zou gr. $\frac{1}{4}$ ook kun-
nen lezen: grani quartam
(partem).

— — —
Afleveren in charta cerata,
paraffinata of pergamenea,
wegens den reuk van 't zink-
zout.

— — —
Santoninum:

max. dos. 0,100 p. d.; 0,300
d. d.

68. R: Brom. kal. pulv. 10,0,

F. caps. Lim. no. Xij.

S.: 3 d. d. caps.

Recipe:

Brometi kalici pulverati
gramm. decem.

Fiant capsulae Limousin
duodecim.

Signentur: ter de die capsu-
lam.

69. R: Nitr. argent: 0,300,

Talc. Venet. 30,0.

D. S. pulv. ad consp.

Recipe:

Nitratis argenticci milligram-
mata trecenta,

Talci Veneti (of Talci Vene-
tae) gramm. triginta.

Detur. Signetur: pulvis ad
Conspergendum.

Nitr. arg. eerst in een weinig aq. dest. oplossen. Afleveren in zwart fleschje.

— —

Recipe:

70. R: Sal. mirab. Glaub.,
 „ ammoniac. 20,0,
 Acetat. morphin. 0,300,
 D. ad vitr.
 S.: 2 d. d. c. p. in aq.

Salis mirabilis Glauberi,
 „ ammoniaci ana grammata viginti,
 Acetatis morphini milligrammata trecenta.

Detur ad vitrum.
 Signetur: bis de die cochlear parvum in aqua.

— —

Sulf. natr. bevat kristalwater: bij de vermenging geschiedt dubbele ontleding:
 $(\text{Na}_2\text{SO}_4 + 10 \text{ aq.}) + 2\text{NH}_4\text{Cl} = 2\text{NaCl} + (\text{NH}_4)_2\text{SO}_4 + 10 \text{ aq.}$

't Kristalwater wordt hierbij vrij en men krijgt eene papachtige massa. Men neme dus sulf. natr. exsiccet.

Acet. morph. max. dos.: 0,030
 p. d.; 0,100 d. d.

— —

Recipe:

71. R: Chlor. hydrarg. 0,100,
 Sacch. alb. 6,0,
 Chlor. ammon. 2,0.
 M. f. pulv. X.

Chlor. hydrargyr. ?
 milligrammata centum,
 Sacchari albi grammata sex,
 Chloreti ammonici grammata duo.
 Misce. Fiant pulveres decem.

— —

Men vrage eerst den geneesheer, wat hier is bedoeld:

sublimaat of calomel. Neemt men calomel, dan heeft bij lang bewaren vorming van sublimaat plaats. Afleveren in waspapier.

-- --

Recipe:

72. R: Laud. liq. Syd. 2,0,
Pulv. gummos. 6,0.
M. f. pulv. Vijj.

Laudani liquidi Sydenhami
grammata duo,
Pulveris gummosi grammata
sex.
Misce. Fiant pulveres octo.

-- --

Men neme het Laudanum met 2 gram poeder van suiker en droge die massa op het waterbad. Dan menge men met 2 gram tragacanth. en 2 gram arabische gom. Als men de vin. terstond onder de pulv. gummos. mengde, zou men eene dikke pap krijgen, die niet gedroogd kan worden.

Dispenseeren in waspapier.

Laud. liq. Syd.:

Max. dos.: 1,0 p. d.; 4,0 d. d.

Bereiding: 10 dl. opium; 95
dl. Spaansche
wijn, vooraf met
saffraan, kaneel en
nagelen gemace-
reerd.

-- --

Recipe:

73. R: Sulfat. atropin. Merck
0,100,

Sulfatis atropini Merck deci-
gramma unum,

Sacch. lact. in p. subtiliss.
red. 4,0.
M. F. pulv. Vijj.
D. in caps. amyl.
S.: o. b. h. p.

Sacchari lactis in pulverem
subtilissimum redacti gram-
mata quatuor.
Misce. Fiant pulveres octo.
Dentur in capsulis amylaceis.
Signentur: omni bihorio pul-
verem.

Max. dos.?

74. B: Sulfur. sublimat. 30,0.
Chlor. kalic. 10,0.
M. F. pulv.
D. in pyx.

Recipe:
Sulfuris sublimati gramm.
triginta.
Chloratis kalici gramm. decem:
Misce. Fiat pulvis.
Detur in pyxide.

Afzonderlijk te pulverisee-
ren en met een veertje of
stukje carton te mengen;
vooral drukking vermijden,
wegens de ontplofbaarheid.

75. B: Agaricini 0,030,
Atropin. 0,0005,
M. F. l. a pulv. IV.
S.: 's avonds 1 p.

Recipe:
Agaricini milligrammata
triginta.
Atropini milligramma dimi-
dium.
Misce. Fiant lege artis pulve-
res quatuor.

Als constituens sacch. lactis.
Hoe weegt men $\frac{1}{2}$ m.G.
atropine af?

Atropinum:
max. dos. 0,001 p. d.; 0,003
d.d.

Recipe:
Sulfidi stibici,

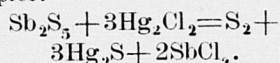
76. B: Sulf. stibic.,

Chlor. hydrargyros. aa
 0,300,
 Sacch. albi 5,0.
 M. F. p.
 Div. in part. aeq. X.
 (Pulveres Plummeri).

Chlorete hydrargyrosi ana de-
 cigrammata tria,
 Sacchari albi gramm. quinque.
 Misce. Fiat pulvis.
 Divide in partes aequales
 decem.

--

De sulfur. aurat. en calomel
 verdund bij elkaar; de suiker
 zij droog. Afleveren in was-
 papier.

SbCl_3 is antimoonboter (zeer
 hygroscopisch.)

--

Recipe:

77. B : Mur. apomorph. 0,050,
 Aq. bisdestill. 10,0.
 D. S. ad inj. subcut.

Muriatis apomorphini milli-
 grammata quinquaginta,
 Aquae bisdestillatae gramm.
 decem.

Detur. Signetur: ad injectio-
 nem subcutaneam.

--

Bisdestillat. = tweemaal ge-
 destilleerd.

Bij onderhuidsche inspuitin-
 gen wordt dit meermalen voor-
 geschreven.

Afleveren in zwart glas.
 Hydrochlor. apomorph. wordt
 aan 't licht groen.

--

Max. dos.:

0.010 p. d.; 0.050 d. d.

--

78. R: Chlor. baryt. 1,0,
 Aq. fontan. 250,0.
 D. S.: ad inject.
- Recipe:
 Chlorethi barytici gramma
 unum,
 Aquae fontanae grammata du-
 centa et quinquaginta.
 Detur. Signetur: ad injectio-
 nem.

De in welwater voorhanden
 zwavel- en koolzure zouten
 zullen een praecipitaat geven
 van sulphas en carbonas ba-
 ryticus. Men neme dus aq.
 destillat.

79. R: Chlor. hydrarg. 0,250,
 Aq. destillat. 500,0.
 Solve.
 D. S. Collyrium.
 Voor Mej. Mons.
- Recipe:
 Chlorethi hydrargyrici milli-
 grammata ducenta et quin-
 quaginta,
 Aquae destillatae grammata
 quingenta.

Solve.
 Detur. Signetur: Collyrium.

Het anders dubieuze „chlor.
 hydrarg.” moet hier bepaald
 het hydrargyrizout zijn, om-
 dat is voorgeschreven de op-
 lossing in water, wat bij ca-
 lomel niet zou kunnen.

Chlor. hydrargyric.:
 Max. dos.: 0,020 p. d.; 0,100
 d. d.

80. R: Aq. phag. lut. 300,0.
S.: Ext.
Pro eadem.

Recipe :

Aquae plagadaenicae luteae
grammata trecenta.

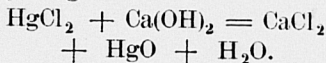
Signatur : Externe.

Eadem = fem. v. idem
(dezelfde).

Luteus = geel.

Aq. phagad. lut.: 1 dl. chlor.
hydrargyric.,
250 dln. aqua
calcis.

Het gele bezinksel is oxyd.
hydrarg. flav.:

Recipe :

81. R: Hep. sulf. 100,0.
Dent. tal. dos. V.
S. ad baln.

Hepatis sulfuris grammata
centum.

Dentur tales doses quinque.
Signentur: ad balneum.

Balneum = bad.

In flesschen afleveren.

Recipe :

82. R: Alcoh. absol. 100,0.
D. S.: ad desinf. instr.

Alcoholis absoluti grammata
centum.

Detur. Signetur: ad desinfec-
tionem instrumentorum.

Recipe :

83. R.: Sapon. virid.,
Ol. cadin.,
" junip. empyreum.,
Spir. rectiss. aa 40,0.
M. D. S.: ad us. ext.

Saponis viridis,
Olei cadini,

Olei juniperi empyreumatici,
Spiritus rectificatissimi ana
grammata quadraginta.

Misce. Detur. Signetur: ad
usum externum.

De sapo wordt eerst opgelost in den spiritus, deze oplossing gefiltreerd en daarna bijgewogen 80 gram ol. cadinum.

84. R: Iodol. 2,0,
Lanol. Liebr. 30,0.
M. F. ung. ophth.

Recipe:
Iodoli grammata duo,
Lanolini Liebreich grammata
triginta.
Misce. Fiat unguentum ophthalmicum.

De stoffen op „ol”, die vooral van den laatsten tijd dagteekenen, krijgen in 't Latijn den uitgang „um” en worden verbogen als „acidum”, b.v. mentholum, thymolum, salolum, etc.

85. R: Iodof. desod. 2,0.
Vasel. opt.
Chesebor. 28,0.
S.: Eens per dag inwrijven.

Recipe:
Iodoformi desodorati grammata duo.
Vaselini optimi Cheseborough
grammata duodetriginta.

Desodoratus = van reuk ontdaan, reukeloos.

Voor desodorans van iodoform dienen: Fabae Tonco of cumarine, gemalen koffie (pulv. fabarum coffeae tosta-

rum) enz. Een uitstekend voorschrift, waarbij de iodoformreuk langen tijd bedekt blijft, is dat van het Suppl. Rott. met phenol en ol. menth. pip.

— —

Recipe :

86. R: Tinct. Canthar. 10,0,
Ung. simpl. 30,0.
D. S.: Ext.

Tincturae Cantharidum grammata decem,
Unguenti simplicis grammata triginta.

Detur. Signetur: Externe.

— —

Spiritueuze vloeistoffen men- gen zich zeer slecht of niet met zalven. Men dampst dus op een waterbad tinct. cantharid. in tot de dikte eener stroop (het werkzaam bestand- deel der cantharides, de cantharidine, vervluchtigt bij deze temperatuur niet, zie de berei- ding van Ung. Canth. in de Pharmacopoea Neerlandica, Ed. II), en mengt dan met de zalf af.

Het spreekt van zelf, dat men de totale hoeveelheid van 40 G. moet hebben, en dus moet de verdampde spiritus worden aangevuld met ung. simplex.

— —

Tinct. cantharid.: 1 d. cantha- rid., 10 dln. spiritus.

— —

87. R: Ung. cinerei 25,0,
 Bals. opodeld. 10,0.
 M. F. ung.
 D. in lag. c. orif. ampl.

Recipe:
 Unguenti cinerei gramm. vi-
 ginti et quinque,
 Balsami opodeldoch gramm.
 decem.
 Misce. Fiat unguentum.
 Detur in lagena cum orificio
 amplo.

— — —
 Ung. cinereum = ung. neapo-
 litanum.

Amplus = wijd.
 — — —

Spiritueuze vloeistoffen,
 vooral bals. opodeldoch, men-
 gen zich uiterst slecht met
 zalven (zie no. 86).

Men berekene dus de hoe-
 veelheden kamfer, sapo, ol.
 rosmarini en ammon. liq. op
 10 G. bals. opodeldoch, voege
 die met zeer weinig spiritus
 afgeroerd bij de zalf en doe
 vervolgens zooveel reuzel bij,
 totdat de geheele massa 35
 G. bedraagt.

Ung. neapolitanum: 25 dln.
 kwik, 75 dln.
 reuzel.

Bals. opodeldoch: sapo medic.
 14 dln., spirit.
 dilut. 80 dln.,
 camphor. 2 dl.,
 ammon. liq. 3
 dln., ol. ros-
 marin. 1 dl.

Recipe:
 88. R: Acid. chromic. 2,0, Acidi chromici gramm. duo,

Extr. bellad.	1,0,	Extracti belladonnae	gramma
Axung. petrol.	30,0.		unum,
M.		Axungiae petrolei	gramm.
			triginta.
		Misce.	

— —

Axung. petrol. = vaselinum.

— —

Voor extr. bellad. te geven spirit., als zijnde 't eenige in de Ph. opgenomen praeparaat. Het acid. chromic. eerst met een paar droppels aqua fijn wrijven en, verdund met vaseline, met 't extr. mengen.

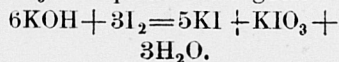
— —

Recipe :

89. B : Hydrat. kalic.	5,0,	Hydratis kalici	gramm. quin-
Iodii Gall.	0,300,		que,
Vaselin. alb.	50.0.	Iodii Gallici	milligrammata
			trecenta,
		Vasellini albi	gramm. quin-
			quaginta.

— —

Iodium met een alkalihydraat zal vormen iodetum en iodas (in dit geval kalicus), en wij krijgen dus een wit zalfje in plaats van geel:

90. R : Acet. lithargyr. 2,0,
 Vin. opii fort. 1,250,
 Axung. porc. 30,0.
 S.: Ung. ad ocul.

Recipe :

Aceti lithargyri gramm. duo,
 Vini opii fortioris gramma
 unum et centigrammata vi-
 ginti et quinque,
 Axungiae porcinae gramm.
 triginta.

Signetur: Unguentum ad oculos.

Roer eerst droppelswijs
 den loodazijn onder den reuzel,
 daarna op dezelfde wijze de
 vin. opii.

Vin. opii fort.:

Max. dos.: 0,600 p. d.; 2,0 d. d.

Bereiding: 1 dl. opium met
 spir. en wijn tot 5 dln.

— —

Acet. lithargyri : 30 dln. acet.
 plumb., 10 dln. lithargyrum,
 100 dln. aqua.

— —

91. R : Iodii pur. gr. IV,
 Iod. kalic. 3 β,
 Ad. suill. 3 i.
 M. s. art. ut f. mass. hom.
 D. in oll. porc. c. ep. lign.
 S.: ad us. ext.

Recipe :

Iodii puri grana quatuor,
 Iodeti kalici drachmam dimi-
 diam,

Adipis suillae unciam unam.
 Misce secundum artem ut
 fiat massa homogenea.

Detur in olla porcellanea cum
 epistomio ligneo.

Signetur: ad usum externum.

— —

Het iod. kal. met het iodium
 gezamenlijk onder toevoeging

van een weinig water ($1\frac{1}{2}$ G.) gewreven, en na oplossing met den reuzel gemengd.

Max. dos.:

Iodium: 0,030 p. d.; 0,150
d. d.

— —

Recipe:

92. R: Stib. kal. tart. gr. IV,
Ol. ricini,
Butyr. insuls.,
Medull. bovin. āā 5 i.
M.

Stibio kali tartarici grana
quatuor,
Olei ricini,
Butyri insulsi,
Medullae bovinæ ana drach-
mam unam.

— —

Insulsum = ongezouten,

Med. bovin. = ossenmerg.

(Na smelting gecoleerd ter verwijdering van mogelijk aanwezige beensplinters.)

Men wrijve den tart. emet.
(tot zeer fijn droog poeder gebracht) af met de olie.

Butyr. insuls. kan men maken, door gewone boter met water te smelten, goed om te roeren en te laten bekoelen; men schept dan de boter af van 't zoute water.

Tatr. kal.-stib.:

Max. dos.: 0,200 p. d.;
0,500 d. d.

— —

Recipe:

93. R: Acid. boric.
Cer. alb. āā 10,0,
Ol. olivar.
Paraff. sol. āā 20,0.

Acidi borici,
Cerae albae ana gramm. de-
cem,
Olei olivarum,

M. F. ung.
D. huj. form. 30,0.
S.: Ext.

Paraffini solidi ana gramm.
viginti.
Misce. Fiat unguentum.
Da hujus formulae gramm.
triginta.
Signetur : Externe.

De cera en paraffine onderling gesmolten en half bekoeld in den mortier gedaan, waarin reeds het acidum boricum met de olie is afgeroerd. Het totale gewicht van de voorgeschreven zalf is 60 G.; er moet 30 G. van worden afgeleverd; men neme dus van alles de helft.

Is acid. boric. niet in poeder in voorraad, dan worde de gekristalliseerde herhaaldelijk met spiritus (of aether) gewreven.

94. R: Ol. olivar 60,0,
Oxyd. plumb. semiv. 15,0.
Ooq. suff. q. aq. ad ung.
molle.
Ol. lavandul. gutt. X.
D. in lag. orif. ampl.
(Ung. diachylon Hebrae,
zie O.'s Recept., 5e druk,
blz. 163.)

Recipe :
Olei olivarum grammata sexaginta,
Oxydi plumbici semivitrei grammata quindecim.
Coque sufficiente quantitate aquae ad unguentum molle.
Olei lavandulae guttas decem.
Detur in lagena orificio amplo.

Orificium = mond, hals,
opening.

Olie, water ($\pm$ 100 gr.)
en loodglid onder aanhoudend
roeren koken, totdat de roode
kleur is verdwenen en alles
wit is geworden. Met de
loupe mag men geene roode
stippels loodglid meer ontdek-
ken. Er heeft hierbij eene
zoogen. verzeeping plaats.

Deze bereiding gelijkt op
die van Empl. diapalmae (zie
Pharmacopoea Nederlandica,
Ed. III.)

— —

Recipe :

95. $\mathfrak{B}$: Empl. vesic. rec. par.,
magnit. $\frac{1}{4}$ chart. all.

Emplastri vesicatorii recenter
parati, magnitudinem quartae
chartae allatae.

— —

Allatus = part. pass. van
afferre = meebrengen.

— —

Recipe :

96. $\mathfrak{B}$: Empl. plumb. 10,0,
Sap. medicat. 1,0,
Len. cal. prob.
comm. sub cont.
agit. fer. refrig.
adde :
Camphor. 1,0,
in ol. oliv. parv.
port. sol.
Ext. ad lint.

Emplastri plumbi grammata
decem,
Saponis medicati gramma
unum.

Leni calore probe commixtis,
sub continua agitatione fere
refrigeratis,

adde :

Camphorae gramma unum,
in olei olivarum parva porti-
one solutum.

Extende ad linteam.

— —

Probe = goed.

Linteum = linnen.

--

Empl. plumbi: lithargyrum,
axungia,
ol. olivarum
aa part.
Gekookt als ung. Hebrae (zie
94).

--

97. R: Thur. part. I,
Sang. dracon.,
Empl. aromat. aa p. III
Liq. l. cal.; tunc
adde:
Camphor. 2,0,
Ol. caryophyll. gutt. X.
Ext. ad alut. c. marg.
adh. ad magn. c.M.
10 □.
D. in ch. c.

Recipe:
Thuris partem unam,
Sanguinis draconis,
Emplastri aromatici ana par-
tes tres.
Liquefac leni calore; tunc
adde:
Camphorae grammata duo,
Olei caryophyllorum guttas
decem.
Extende ad alutam cum
margine adhaesivo ad magni-
tudinem centimetrorum de-
cem in quadrato.
Dispensetur in charta cerata.

--

Let hier op het voorschrij-
ven bij partes en bij gram-
mata in 't zelfde recept. Be-
reken dus de benoodigde hoe-
veelheid pleister voor 100
c.M². d. i. 100×150 m.G.
(zie O.'s Recepteerk. § 54)
of 15 G. pleistermassa.

Dit maakt dus:

Thus $\frac{15}{1}$ G. = 2,14.
Sang. drac. $3 \times \frac{15}{1}$ G. = 6,42.
Empl. aromat. id. = 6,42.

De kamfer (in ol. olivar. opgelost) en de ol. caryophyllor. bij de bijna bekoelde massa te voegen.

Empl. aromat.: cera, axungia
met ol. nuc.
mosch., ol.
menth. pip.,
caryophyll,
olibanum en
terebinthina.

98. Exh.: Empl. canth.
Albesp.
magn. flor. i.

Exhibe:
Emplastrum cantharidum Al-
bespeyres magnitudinis floreni
unius.

„Exhibe” wordt slechts dan in „plaats van „Recipe” gebruikt, wanneer of een simplex of een enkelvoudig in voorraad gehouden medicament wordt voorgeschreven. Men lette op den casus achter „exhibe”. Zie no. 53 en no. 95.

99. R: Iodof. 2,0.
M. F. bacill. Xij.
long. cM. 7.

Recipe:
Iodoformi grammata duo.
Misce. Fiant bacilli duodecim,
longitudine centimetrorum
septem.

Met ol. cacao massa maken.
Worden erg stijve bacilli verlangd, dan neme men als

constituens pulv. gummos.
met water tot massa.

Men rolle uit op eene
glazen plaat. Hiervoor be-
staat ook een instrument,
waardoor men de massa perst
door openingen van verschil-
lenden diameter.

— —

Recipe :

100. B: Muriat. morph. 0,180,
Butyr. cacao 18,0.
M. F. supp. VI.
D. in stann.

Muriatis morphini centigram-
mata duodeviginti,
Butyri cacao grammata decem
et octo.
Misceantur. Fiant suppositoria
sex.

Dentur in stanniolo.

— —

Wrijf met aether of liq.
Hoffm. de ol. cacao fijn, meng
daaronder de mur. morphin.
en maak met het persje de
zetpillen; wikkel ze dan in
bladtin.

Uitgaven D. B. CENTEN, *Amsterdam.*

Opwijrda's Latijnsch-Nederlandsch
WOORDENBOEK

OP DE

PHARMACOPOEA NEDERLANDICA.

Met beknopte omschrijving van
KUNSTWOORDEN en EIGENNAMEN.

Herzien en in overeenstemming gebracht met de Editio III

DOOR

Dr. Y. H. ROGGE en L. VAN ITALLIE.

Prijs f 1.60, fr. p. p. f 1.70.

„Dit kleine lexicon zal voor alle studeerende pharmacuten een welkome, onmisbare tolk zijn, waarvan zij met zeer veel nut zullen gebruik maken.”

Pharmaceutisch Weekblad.

OPWIJRDA'S
Schema der kwalitatieve chemische
ANALYSE
van anorganische verbindingen.

Prijs f 0.40, fr. p. p. f 0.45.

„De bedoeling is voor een gemakkelijk overzicht de hoofdpunten bij het onderzoek op bekende metalen en zuren aan te geven, met uitsluiting van omstandigheden, waarbij van den gewonen analytischen gang moet afgeweken worden.”

O.

Uitgave D. B. CENTEN, Amsterdam.

OPWIJRDA'S

Algemeene en Bijzondere Recepteerkunst.

Ten dienste van Artsen en Apothekers.

In overeenstemming gebracht met de Editio III door

L. VAN ITALLIE.

Vijfde omgewerkte en vermeerderde druk.

Prijs f 2.25, fr. p. p. f. 2.35.

„Met ingenomenheid kondigen wij de verschijning van dit boekje aan, dat door den Heer Van Itallie omgewerkt, vermeerderd en in overeenstemming gebracht met de thans vigeerende pharmacopee, uit veneratie voor den ontwerper, die voor ons land het eerst eene „Recepteerkunst” schreef, den naam is blijven dragen van Opwijkstra.

Zij, die de recepteerkunst aanleeren, zullen, door dit boekje te volgen, zeer veel nut en leering kunnen trekken.”

Pharmaceutisch Weekblad.

„Wij ontvingen het tweede gedeelte van OPWIJRDA'S RECEPTEERKUNST, waarmede dit nuttige boekje voltooid is. De wijze van bewerking van dit tweede gedeelte heeft onze gunstige meening nog versterkt. Er is rekening gehouden zoowel met nieuwere toestellen en dispenseervormen als met het steriliseeren, terwijl een en ander met de noodige duidelijkheid en uitvoerigheid, zonder breedsprakigheid, behandeld is.

Wij eindigen met het boekje aan te bevelen aan allen, die zich met de gewone, zoowel als de meer zeldzaam voorkomende, receptvormen wenschen vertrouwd te maken; de tweede afdeeling (vorm en dosis), en de derde (synoniemen) verhoogden niet weinig de bruikbaarheid.”

Ned. Tijdschrift v. Pharmacie.